

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 94/12
Люксембург, 3 юли 2012 г.

Решение по дело C-128/11
UsedSoft GmbH/Oracle International Corp.

Създател на софтуери не може да се противопостави на препродажбата на неговите „използвани“ лицензи, които позволяват използването на програмите му, изтеглени от интернет

Изключителното право на разпространение на копие от компютърна програма, за което има такъв лиценз, се изчерпва с първата продажба на това копие

Oracle разработва и разпространява, по-конкретно чрез изтегляне от интернет, компютърни програми, които функционират на принципа „клиент/сървър“. Клиентът изтегля копие от програмата непосредствено от уебсайта на Oracle на своя компютър. Правото на използване на подобна, предоставена по силата на лицензионен договор, програма обхваща правото на постоянно съхраняване на копие от програмата на сървър и на предоставяне на достъп до това копие на не повече от 25 потребители чрез изтеглянето му в централната памет на техните стационарни компютри. Лицензионните договори предвиждат, че клиентът придобива безсрочно и непрехвърлимо право на използване с вътрешна търговска цел. В рамките на договор за поддръжка от уебсайта на Oracle могат да бъдат изтеглени актуализирани версии на съответната компютърна програма (updates) и програми за коригиране на грешките (patches).

UsedSoft е германско предприятие, което търгува с лицензи, закупени от клиентите на Oracle. Клиентите на UsedSoft, които все още не притежават съответния софтуер, изтеглят копие от него непосредствено от уебсайта на Oracle след придобиването на такъв „използван“ лиценз. Клиентите, които вече разполагат с този софтуер могат допълнително да закупят лиценз или част от него за допълнителни потребители. В този случай клиентите изтеглят софтуера в стационарните компютри на тези други потребители.

Oracle предявява иск срещу UsedSoft пред германските юрисдикции, с цел на последното да се забрани тази практика. Bundesgerichtshof (Върховен федерален съд, Германия), който разглежда спора като последна инстанция, сезира Съда, за да тълкува в този контекст директивата относно правната защита на компютърните програми¹.

Съгласно тази директива първата продажба в Съюза на копие от компютърна програма от носителя на авторското право или с негово съгласие изчерпва правото на разпространение в Съюза върху това копие. По този начин носителят на правото, който е продал копие на територията на държава — членка на Съюза изгубва възможността да се позовава на своя монопол върху използването, за да се противопостави на препродажбата на това копие. В случая Oracle твърди, че предвиденият в директивата принцип на изчерпване на правото на разпространение не се прилага за лицензите за използване на компютърни програми, изтеглени от интернет.

В решението си от днес Съдът уточнява, че **принципът на изчерпване на правото на разпространение се прилага не само когато носителят на авторското право търгува с копия от своите софтуери върху материален носител (CD-ROM или DVD), но и когато ги разпространява чрез изтегляне по интернет от неговия уебсайт.**

¹ Директива 2009/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година относно правната закрила на компютърните програми (ОВ L 111, стр. 16).

Всъщност, **когато носителят на авторското право предоставя на своя клиент копие, независимо дали то е материално или нематериално, и същевременно сключва срещу заплащане на цена лицензионен договор, предоставящ на клиента правото на използване на това копие за неограничено време, носителят на правото продава това копие на клиента и по този начин се изчерпва изключителното му право на разпространение.** Действително подобна сделка предполага прехвърляне на правото на собственост върху това копие. Следователно, **дори договорът за лиценз да забранява последващо прехвърляне, носителят на правото не може повече да се противопостави на препродажбата на това копие.**

Съдът отбелязва по-специално, че ограничаването на приложението на принципа на изчерпване на правото на разпространение само до продавани върху материален носител копия от компютърни програми би позволило на носителя на авторското право да контролира препродажбата на копията, които са били изтеглени по интернет и да изисква във връзка с всяка продажба ново възнаграждение, след като първата продажба на съответното копие вече е позволила на този носител да получи подходящо възнаграждение. Подобно ограничение при препродажбата на изтеглените по интернет копия от компютърни програми би надхвърлило необходимото за защитата на специфичния предмет на разглежданата интелектуална собственост.

От друга страна изчерпването на правото на разпространение се отнася и до продаденото копие от компютърната програма, което е поправено и актуализирано от носителя на авторското право. Всъщност дори в хипотезата на сключване на договора за поддръжка за определено време поправените, изменени или добавени въз основа на подобен договор функции са неразделна част от първоначално изтегленото копие и могат да се използват от неговия приобретател без ограничение във времето.

Съдът подчертава обаче, че ако придобитият от **първия приобретател** лиценз се отнася до брой на ползвателите, който надхвърля неговите нужди, този приобретател **няма право**, вследствие от изчерпването на правото на разпространение, **да раздели лиценза** и да го препродаде частично.

Освен това Съдът уточнява, че **първоначалният приобретател** на материално или нематериално копие от компютърна програма, за което е изчерпано правото на разпространение, принадлежащо на носителя на авторското право, **трябва да направи неизползваемо изтегленото върху неговия компютър копие в момента на неговата препродажба.** Всъщност, ако продължи да го използва, той би нарушил изключителното право на носителя на авторското право на **възпроизвеждане** на неговата компютърна програма. За разлика от изключителното право на **разпространение**, изключителното право на **възпроизвеждане** не се изчерпва с първата продажба. Директивата обаче разрешава всяко възпроизвеждане, което е необходимо, за да позволи на законен приобретател да използва компютърната програма в съответствие с нейното предназначение. Подобно възпроизвеждане не може да бъде забранено с договор.

В този контекст Съдът отговаря, че всеки последващ приобретател на копие, по отношение на което е изчерпано правото на носителя на авторското право на разпространение, е негов законен приобретател в този смисъл. Следователно той може да изтегли върху своя компютър продаденото му от първия приобретател копие. Подобно изтегляне следва да се счита за необходимо възпроизвеждане на компютърна програма, което дава възможност на новия приобретател да използва програмата по съвместим с нейното предназначение начин.

По този начин **новият приобретател на лиценза за използване, какъвто е клиентът на UsedSoft, може, в качеството си на законен приобретател на поправеното и актуализирано копие от разглежданата компютърна програма, да изтегли това копие от уебсайта на носителя на авторското право.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106